

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

febi 37400 frostvæske 12++
Artikkel nummer: 37402, 37401, 37400

1.2 Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

1.2.1 Relevante anvendelser

frostvæske

1.2.2 Anvendelser som frarådes

For alle brukere som ikke er spesifisert i AVSNITT 1.2.1

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG
Wilhelmstr. 47
58256 Ennepetal / TYSKLAND
Telefon +49 2333 911-0
Telefaks +49 2333 911-444
Hjemmeside www.febi.com
E-post info@febi.com

Informerende avdeling

Teknisk informasjon info@febi.com
Sikkerhetsdatablad info@febi.com

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonssentralen +49 (0)89-19240 (24h) (bare for britiske språk)
Firma +49 2333 911-0

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen [forordning (EF) 1272/2008]

Acute Tox. 4: H302 Farlig ved svelging.
STOT RE 2: H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

2.2 Merkingselementer

I henhold til forordning (EF) 1272/2008 (CLP) er produktet merkepliktig

Farepiktogrammer

Signalord ADVARSEL

Inneholder: 1,2-Etandiol

Risikosætninger H302 Farlig ved svelging.
H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.

Sikkerhedssætninger P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden.
P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
P260 Ikke innånd damp.
P270 Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet.
P301+P312 VED SVELGING: Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.
P314 Søk legehjelp ved ubehag.
P501 Innhold / beholder leveres til et passende behandlings- og deponeringsanlegg i samsvar med gjeldende lover og forskrifter og med produktets karakter ved leveringen.

2.3 Andre farer

Andre farer Ytterligere farer ble ikke påvist ved de nåværende kunnskaper.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

Produkttyp:

Dette produktet er en stoffblanding.

Innhold [%]	Bestanddel
75 - < 100	1,2-Etandiol
	CAS: 107-21-1, EINECS/ELINCS: 203-473-3, EU-INDEX: 603-027-00-1
	GHS/CLP: Acute Tox. 4: H302 - STOT RE 2: H373

Kommentar til bestanddeler

SVHC liste (Candidate List of Substances of Very High Concern for authorisation): Inneholder ingen eller mindre enn 0,1% av de opplistede stoffene.
Teksten til de fareangivelsene som er inkludert her, kan konsulteres i AVSNITT 16.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt råd	Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.
Etter innånding	Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. Ved besvær, sørg for legebehandling.
Etter kontakt med huden	Ved hudkontakt, vask straks med store mengder vann. Ved vedvarende hudirritasjon, kontakt lege.
Etter kontakt med øye	Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp.
Etter svelging	Tilkall lege straks. Skyll munnen og drikk rikelig med vann. Ikke fremkall oppkast.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ingen informasjon tilgjengelig.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Behandles symptomatisk.
Ved svelging hhv. oppkast, risiko for inntrenging i lungene.
Vis dette sikkerhetsdatabladet til legen.
Overvåke nyrefunksjonen og hematologi.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1 Slokkingsmidler

Egnet slokkingsmidler	Produkt selv ikke brenner. Slukkingstiltakene tilpasses brann i omgivelsene.
Uegnet slokkingsmidler	Full vannstråle.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Fare for dannelse av toksiske pyrolyseprodukter.
karbonmonoksid (CO)

5.3 Råd til brannmannskaper

Bruk trykkluftmaske ved brannslukning.
Brannrester og kontaminert brannslukningsvann må fjernes i overensstemmelse med de lokale myndigheters forskrifter.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Spesiell skilfare ved tilsøling/lekkage av produktet.
Bruk personlige verneutrustning (Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller).

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Arealmessig utvidelse må forhindres (f.eks. ved inndemming eller oljesperring).
Må ikke slippes ut til kloakksystem/overflatevann/grunnvann.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Tas opp med væskebindende materiale (f.eks. sand, sagflis, universalbindemiddel, kiselgur).
Materiale som er tatt opp går til forskriftsmessig avfallsbehandling.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Se AVSNITT 8+13

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Sørg for egnet avtrekk på arbeidsplassen.

Tilsølte klær må fjernes og vaskes før de brukes på nytt.
Det må ikke spises, drikkes, røykes, brukes snus under arbeidet.
Forebyggende hudbeskyttelse med hudbeskyttende salve.
Vask hendene før pauser og ved arbeidets slutt.
Forurensede arbeid klær bør ikke fjernes fra arbeidsområdet.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Må kun oppbevares i originalbeholder.
Inntrenging i jordbunnen må forhindres forsvarlig.
Må ikke lagres sammen med oksidasjonsmidler.
Må ikke lagres sammen med næringsmidler og føremidler.
Hold emballasjen tett lukket.
Oppbevar emballasjen på et godt ventilert sted.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se AVSNITT1.2

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE

8.1 Kontrollparametere

Bestanddel med
arbeidsplassrelaterte, for overvåking
(NO)

Bestanddel
1,2-Etandiol
CAS: 107-21-1, EINECS/ELINCS: 203-473-3, EU-INDEX: 603-027-00-1
8 timer verdi: 25 ppm, HAT, Damp (Støv: 10 mg/m ³ , H1)

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utskriftsdato 04.09.2018, Revisjon 04.09.2018

Version 07. Erstatte versjon: 06

Siden 4 / 9

8.2 Eksponeringskontroll

Tilleggsopplysninger ang. utforming av tekniske anlegg	Sørg for tilstrekkelig lufting. Prosesser for utførelse av måling ved arbeidsplassen må oppfylle kravene i NS-EN 482. Anbefalinger finnes for eksempel i IFAs (Institut für Arbeitsschutz) liste over farlige stoffer.
Vern av øyne/ansikt	Vernebriller. (EN 166:2001)
Håndvern	Ved angivelsene dreier det seg om anbefalinger. Ta kontakt med hanskeprodusenten for ytterligere informasjon. > 0,4 mm: Nitrilgummi, >480 min (EN 374-1/-2/-3).
Kroppsvern	Lette verneklær.
Andre	Beskyttelsesklær bør velges spesifikt for arbeidsplassen, avhengig av konsentrasjon og kvantitet av de håndterte substansene. Motstandskraften i beskyttelsesmaterialet bør verifiseres av respektive leverandør. Unngå kontakt med øynene og huden. Damp må ikke innåndes.
Åndedrettsvern	Åndedrettsvern ved høye konsentrasjoner. Korttidsfilter, kombinasjonsfilter A-P2. (DIN EN 14387)
Termisk fare	ingen
Miljø-eksponering - begrensning og kontroll	Beskytt miljøet ved å iverksette passende tiltak for å hindre eller begrense utslipp.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Informasjon angående grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	flytende
Farge	rød-fiolett
Lukt	karakteristisk
Duftterskel	Ingen informasjon tilgjengelig.
pH	7,5 - 8,8 (33%)
pH-verdi [1%]	Ingen informasjon tilgjengelig.
Kokepunkt [°C]	Ingen informasjon tilgjengelig.
Flammepunkt [°C]	> 100 (DIN 51758)
Antennelighet [°C]	ikke brukbar
Nedre eksplosjonsgrense	Ingen informasjon tilgjengelig.
Øvre eksplosjonsgrense	Ingen informasjon tilgjengelig.
Brannfremmende	nei
Damptrykk/gasstrykk [kPa]	<0,01 (20°C)
Relativ tetthet [g/ml]	ca. 1,126 (DIN 51757) (20 °C / 68,0 °F)
Fylltetthet [kg/m³]	ikke brukbar
Oppløselighet i vann	blandbar
Fordelingskoeffisient [N-oktanol/vann]	Log Pow -1,34
Viskositet	> 22 mm²/s (20°C)
Relativ damptetthet relatert til luft	Ingen informasjon tilgjengelig.
Fordampningshastighet	Ingen informasjon tilgjengelig.
Smeltepunkt [°C]	Ingen informasjon tilgjengelig.
Selvantenningsstemperatur [°C]	> 400 (DIN 51757)
Nedbrytingstemperatur [°C]	Ingen informasjon tilgjengelig.

9.2 Andre opplysninger

Ingen informasjon tilgjengelig.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Ingen kjent ved forskriftsmessig bruk.

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utskriftsdato 04.09.2018, Revisjon 04.09.2018

Version 07. Erstatte versjon: 06

Siden 5 / 9

10.2 Kjemisk stabilitet

Stabilt under normale omgivelsesvilkår (romtemperatur).

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Reaksjoner med sterke oksidasjonsmidler.

Reaksjoner med syrer.

10.4 Forhold som skal unngås

Sterk oppvarming.

10.5 Uforenlige materialer

oksidasjonsmidler

Syrer

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen farlige spaltningsprodukter kjent.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet

Produkt
inhalativt, Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.:
dermal, Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.:
ATE-mix, oralt, 532,4 mg/kg bw.
Bestanddel
1,2-Etandiol, CAS: 107-21-1
LD50, dermal, Mus: > 3500 mg/kg Lit..
LD50, oralt, Rotte: 4700 mg/kg.
LC50, inhalativt, Rotte: > 200 mg/m ³ 4h.
LDLo, oralt, Human: ca. 1600 mg/kg Lit..

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Hudetsing/hudirritasjon Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT – enkelteksponering Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

STOT – gjentatt eksponering Ingen toksikologiske data tilgjengelige for produktet som helhet. Kann forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering. Beregningsmetode

Mutagenitet Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Reproduksjonstoksitet Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Kreftframkallende egenskap Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Aspirasjonsfare Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.

Generelle bemerkninger

Ingen toksikologiske data tilgjengelige for produktet som helhet. De angitte toksisitetsdata for innholdsstoffene er beregnet for personer innen medisinske yrker, fagfolk innen sikkerhet og helsevern på arbeidsplassen og for toksikologer.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet

Produkt
Ut fra tilgjengelig informasjon er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt.:
Bestanddel
1,2-Etandiol, CAS: 107-21-1
LC50, (96h), fisk: 41000 mg/l.
EC50, (48h), Daphnia magna: 34250 mg/l.

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Holdning på miljøfelt	ikke bestemt
Holdning i kloakkrenseanlegg	ikke bestemt
Biologisk nedbrytbarhet	Produktet er lett biologisk nedbrytbart.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Ingen informasjon tilgjengelig.

12.4 Mobilitet i jord

Ingen informasjon tilgjengelig.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

I henhold til all tilgjengelig informasjon ikke å klassifisere som PBT eller vPvB.

12.6 Andre skadevirkninger

Ingen økologiske data tilgjengelige for produktet som helhet.
Produktet må ikke slippes ukontrollert ut i miljøet og ut i kommunalt avløp.
De angitte toksisitetsdata for innholdsstoffene stammer fra råstoffprodusentene.

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Anbefaling: Emballasjen må tømmes fullstendig (dryppfri, rislefri, sparkelren). Emballasjen skal overensstemmende med de til enhver tid gjeldende lokale/nasjonale bestemmelser tilføres gjenbruks- hhv. Utnyttelsesformål.

Produkt	Håndteres som farlig avfall. Tilføres et forbrenningsanlegg overensstemmende med lokale myndigheters forskrifter.
EAL-Avfallskode	160114*
Ikke rengjort emballasje	Ikke kontaminert emballasje kan gå til gjenvinning. Emballasje som ikke kan rengjøres, må elimineres på samme måte som stoffet.
EAL-Avfallskode	150110*

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer

Landtransport iht. ADR/RID ikke brukbar

Innlandsskipsfart (ADN) ikke brukbar

Transport til sjøs iht. IMDG ikke brukbar

Luftransport iht. IATA ikke brukbar

14.2 FN-forsendelsesnavn

Landtransport iht. ADR/RID IKKE FARLIG GODS

Innlandsskipsfart (ADN) IKKE FARLIG GODS

Transport til sjøs iht. IMDG NOT CLASSIFIED AS "DANGEROUS GOODS"

Luftransport iht. IATA NOT CLASSIFIED AS "DANGEROUS GOODS"

14.3 Transportfareklasse(r)

Landtransport iht. ADR/RID ikke brukbar

Innlandsskipsfart (ADN) ikke brukbar

Transport til sjøs iht. IMDG ikke brukbar

Luftransport iht. IATA ikke brukbar

14.4 Emballasjegruppe

Landtransport iht. ADR/RID ikke brukbar

Innlandsskipsfart (ADN) ikke brukbar

Transport til sjøs iht. IMDG ikke brukbar

Luftransport iht. IATA ikke brukbar

14.5 Miljøfarer

Landtransport iht. ADR/RID nei

Innlandsskipsfart (ADN) nei

Transport til sjøs iht. IMDG nei

Luftransport iht. IATA nei

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Tilsvarende opplysninger under AVSNITT 6 til 8.

14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL og IBC-regelverket

ikke brukbar

AVSNITT 15: Regelverksmessige opplysninger

15.1 OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSEROPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

EØS-FORSKRIFTER	1991/689 (2001/118); 2010/75; 2004/42; 648/2004; 1907/2006 (REACH); 1272/2008; 75/324/EØS (2008/47/EG); (EU) 2015/830; (EU) 2016/131; (EU) 517/2014
TRANSPORTFORSKRIFTER	ADR (2017); IMDG-Code (2017, 38. Amdt.); IATA-DGR (2018)
NASIONALE FORSKRIFTER (NO):	FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklareringsforskriften
- Avfallskode, NORSAS	7152
- Aktivitetsinnskrenkning legge merke til	Vær oppmerksom på arbeidsrestriksjoner for gravide og ammende kvinner. Vær oppmerksom på arbeidsrestriksjoner for ungdom.
- VOC (2010/75/EG)	90 - <100

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

ikke brukbar

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

16.1 Risikosætninger (AVSNITT 03)

H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
H302 Farlig ved svelging.

16.2 Forkortelser og akronymer:

ADR = Accord européen relatif au transport international des marchandises Dangereuses par Route
RID = Règlement concernant le transport international ferroviaire de marchandises dangereuses
ADN = Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voie de navigation intérieure
ATE = acute toxicity estimate
CAS = Chemical Abstracts Service
CLP = Classification, Labelling and Packaging
DMEL = Derived Minimum Effect Level
DNEL = Derived No Effect Level
EC50 = Median effective concentration
ECB = European Chemicals Bureau
EEC = European Economic Community
EINECS = European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS = European List of Notified Chemical Substances
GHS = Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals
IATA = International Air Transport Association
IBC-Code = International Code for the Construction and Equipment of Ships carrying Dangerous Chemicals in Bulk
IC50 = Inhibition concentration, 50%
IMDG = International Maritime Code for Dangerous Goods
IUCLID = International Uniform Chemical Information Database
LC50 = Lethal concentration, 50%
LD50 = Median lethal dose
LC0 = lethal concentration, 0%
LOAEL = lowest-observed-adverse-effect level
MARPOL = International Convention for the Prevention of Marine Pollution from Ships
NOAEL = No Observed Adverse Effect Level
NOEC = No Observed Effect Concentration
PBT = Persistent, Bioaccumulative and Toxic substance
PNEC = Predicted No-Effect Concentration
REACH = Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals
STP = Sewage Treatment Plant
TLV@/TWA = Threshold limit value – time-weighted average
TLV@STEL = Threshold limit value – short-time exposure limit
VOC = Volatile Organic Compounds
vPvB = very Persistent and very Bioaccumulative

Ferdinand Bilstein GmbH + Co. KG

Utskriftsdato 04.09.2018, Revisjon 04.09.2018

Version 07. Erstatte versjon: 06

Siden 9 / 9

16.3 ANDRE OPPLYSNINGER

Klassifiseringsprosess

Acute Tox. 4: H302 Farlig ved svelging. (Beregningsmetode)
STOT RE 2: H373 Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering.
(Beregningsmetode)

Forandring

ingen